

specifikace: k projednání a rozhodnutí žaloby na určení vlastnictví insolvenčního dlužníka není bezpodmínečně dána věcná příslušnost krajského soudu podle § 7a písm. b) IZ

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

§ 7a písm. b) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

§ 159 odst. 1 písm. d) a g) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

Ncp 98/2020

USNESENÍ

žalobkyně: **HS INKASO s.r.o.**, IČO 49618521
bytem Vítkova 247/7, 186 00 Praha 8

proti
žalovaným: **1) Ing. Z.K.**
2) A.K.

o určení vlastnictví k nemovitostem, eventuálně určení neúčinnosti právního jednání

vedené u Obvodního soudu pro Prahu 3 pod sp. zn. 4 C 304/2015, o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se svou žalobou doručenou Obvodnímu soudu pro Prahu 3 (dále jen „předkládající soud“) dne 24. 9. 2015 domáhá proti žalovaným primárně určení, že vlastníkem blíže specifikované bytové jednotky a korespondujícího spoluvlastnického podílu na společných částech příslušného domu a pozemků v katastrálním území XY, obec XY (dále jen „dotčená bytová jednotka“), je první žalovaný, eventuálně určení, že právní jednání prvního žalovaného – uzavření darovací smlouvy ze dne 9. 7. 2015, kde první žalovaný je dárce, druhý žalovaný obdarovaným a darem dotčená bytová jednotka – je vůči žalobkyni neúčinné. Primární žalobní požadavek žalobkyně odůvodnila tvrzením, že žalovaní uzavřeli příslušnou darovací smlouvu, ačkoliv si při uzavírání smlouvy byli vědomi, že žalobkyně má vůči prvnímu žalovanému vykonatelné pohledávky, ohledně kterých je vedena exekuce, a ačkoliv prvnímu žalovanému byla

(blíže specifikovanými) soudními rozhodnutími taková dispozice zakázána. Na podkladě právě konstatovaného žalobkyně dílčím způsobem uzavřela, že popsané právní jednání je neplatné podle § 44a zákona č. 120/2001 Sb., exekuční řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ex. ř.“), přičemž naléhavý právní zájem na požadovaném určení, že vlastníkem dotčené bytové jednotky je první žalovaný, je dán s ohledem na stav zápisů v katastru nemovitostí a skutečnost, že požadovaným určením žalobkyně získá doklad nezbytný pro nařízení výkonu rozhodnutí prodejem věci. I pokud by soud neshledal neplatnost právního jednání podle § 44a ex. ř. či z jiných důvodů, je právní jednání žalovaných podle žalobkyně neplatné podle § 580 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. z.“), a to (mimo jiné) z důvodu toho, že první žalovaný bezplatně zcizoval svůj majetek ve prospěch druhého žalovaného jako osoby blízké, a to s úmyslem zkrátit uspokojení žalobkyně. Pro případ, že by soud došel k závěru, že žalovanými uzavřená darovací smlouva neplatná není, žalobkyně formulovala svůj eventuální žalobní požadavek na určení neúčinnosti tohoto právního jednání vůči své osobě podle § 589 ve spojení s § 591 o. z., když první žalovaný bezplatně darovací smlouvou ze dne 9. 7. 2015 převedl na druhého žalovaného vlastnické právo k dotčené bytové jednotce.

2. Předkládající soud - poté, co účastníky připsal ze dne 15. 1. 2016 ve smyslu § 263 odst. 4 věta první zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „IZ“), vyrozuměl o přerušení řízení a o podmínkách, za kterých lze v řízení pokračovat, jakož i poté, co žalobkyně připsal ze dne 13. 11. 2019 navrhla podle příslušného poučení soudu v řízení pokračovat - účastníky vyzval, aby se vyjádřili k otázce věcné příslušnosti a k zamýšlenému postupu podle § 104a odst. 2 věta první o. s. ř. Podle názoru předkládajícího soudu má dotčený spor, který byl zahájen občanskoprávní žalobou ze dne 24. 9. 2015, charakter incidenčního sporu ve smyslu § 159 odst. 1 písm. d), písm. g) IZ, neboť je veden insolvenčním věřitelem za trvání insolvenčního řízení prvního žalovaného jako dlužníka, přičemž smyslem a účelem žaloby je domoci se uspokojení pohledávek věřitele zpeněžením darovaného majetku. K podpoře právě konstatovaného předkládající soud odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 3. 2019, sp. zn. 29 Cdo 1609/2017, přičemž uzavřel, že věc nepatří do věcné příslušnosti okresních soudů, ale soudů krajských podle § 7a písm. b) IZ.
3. Žádný z účastníků se k výzvě předkládajícího soudu k otázce věcné příslušnosti nevyjádřil.
4. Jak uvedeno v odstavci 1. odůvodnění, žalobkyně se jako věřitel prvního žalovaného domáhá proti žalovaným určení existence vlastnického práva prvního žalovaného k dotčené bytové jednotce, eventuálně určení neúčinnosti právního jednání spočívajícího v uzavření příslušné darovací smlouvy vůči své osobě. Žaloba byla soudu doručena 24. 9. 2015, tedy poté, kdy první žalovaný insolvenčním návrhem (spolu s návrhem na povolení oddlužení) doručeným soudu 24. 8. 2015 již zahájil insolvenční řízení, které je vedeno u Městského soudu v Praze pod sp. zn. XY. Usnesením ze dne 12. 1. 2016 insolvenční soud zjistil úpadek dlužníka a rozhodl o jeho řešení konkursem (č. d. A-13). K odvolání dlužníka toto rozhodnutí Vrchní soud v Praze potvrdil usnesením ze dne 27. 10. 2016 (č. d. A-21).
5. Z žaloby se přitom podává, že tato měla zajistit uspokojení pohledávek výlučně žalobkyně jako věřitele, a to mimo rámec příslušného, byť v době zahájení tohoto řízení již probíhajícího insolvenčního řízení dlužníka - prvního žalovaného. Právě uvedená skutečnost, která tu byla v době zahájení řízení (§ 11 odst. 1 věta druhá o. s. ř.), pojmově vylučuje nahlížet na dotčenou žalobu jako na žalobu zahajující incidenční spor ve smyslu (předkládajícím soudem citovaného) § 159 odst. 1 písm. d) a g) IZ. Incidenčním se totiž dle § 2 písm. d) IZ rozumí jen takový spor, který byl vyvolán insolvenčním řízením, žalobou uplatněné požadavky na rozhodnutí soudu jsou však obecného charakteru, míněno tím, že nemají podle žalobních tvrzení vazbu na insolvenční řízení a mohly by obstát samy o sobě i za situace, kdy by tu žádné insolvenční řízení neprobíhalo.
6. Na tomto závěru nemůže ničeho změnit ani odkaz předkládajícího soudu na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 1609/2017, když z uvedeného rozhodnutí nevyplývá, že by spor, v němž se věřitel domáhá určení vlastnictví dlužníka (jako v projednávané věci) a který byl

zahájen v době po zahájení insolvenčního řízení proti dlužníkovi, nutně vždy musel být incidenčním sporem ve smyslu § 159 odst. 1 písm. g) IZ.

7. Nadřízený soud je tedy toho názoru, že Obvodní soud pro Prahu 3 správně (původně) postupoval způsobem předpokládaným ve čtvrtém odstavci § 263 IZ a že je z hlediska věcné příslušnosti též povolán k tomu, aby v současné době, kdy byl již zjištěn úpadek prvního žalovaného (dlužníka) a na jeho majetek prohlášen konkurs, případně při splnění podmínek obsažených v § 265 odst. 1 IZ v již zahájeném řízení, které není incidenčním sporem, pokračoval.
8. Vzhledem k shora řečenému, když nadřízený soud neshledal, že by k projednání a rozhodnutí věci byla dána věcná příslušnost krajských soudů podle (předkládajícím soudem odkazovaného) § 7a písm. b) o. s. ř. či jiného speciálního zákonného ustanovení, a je proto třeba vycházet z úpravy obsažené v § 9 odst. 1 o. s. ř. zakládající v obecné rovině věcnou příslušnost okresních soudů ke spornému občanskému soudnímu řízení, bylo rozhodnuto způsobem uvedeným ve výroku tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 17. února 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu